

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma:

Kfv.II.37.632/2022/5.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó előadó bíró

Dr. Bögös Fruzsina bíró

Dr. Kovács András bíró

Dr. Szilas Judit bíró

A felperes:

felperes
(cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Kovács Eszter Ügyvédi Iroda

Dr. Kovács Eszter ügyvéd
(cím2)

Az alperes:

Váci Tankerületi Központ
(2600 Vác, dr. Csányi László körút 45.)

Az alperes képviselője:

Juhász M. Gábor Ügyvédi Iroda

Dr. Juhász M. Gábor ügyvéd
(cím3)

A per tárgya:
jogszerűségének vizsgálata

oktatási ügyben hozott határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Budapest Környéki Törvényszék

9.K.700.052/2022/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Budapest Környéki Törvényszék 9.K.700.052/2022/11. számú ítéletét hatályában fenntartja;

- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 90.000 (kilencvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a D. és B. utónevű gyermekek édesanyja, akik a 2021/22-es tanévben a ... Általános Iskola (továbbiakban: Iskola) 2. és 6. osztályos tanulói voltak. A kiskorú gyermekek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására a Budapest Környéki Törvényszék 2021. szeptember 14-én kelt, 1.Pf.20.295/2021/8. számú jogerős ítéletében a gyermekek édesapját jogosította fel.

[2] A felperes 2021 novemberében e-mailben azzal a kéressel fordult az Iskolához, hogy biztosítsák számára D. nevű gyermeke KRÉTA elérhetőségét, és elektronikus napló hozzáférését. Az intézményvezető 2021. november 14-én elektronikus levélben tájékoztatta a felperest, hogy mivel az édesapa rendelkezik a szülői felügyeleti jog gyakorlásának jogával, ezért a KRÉTA rendszerhez bővített jogosultság neki adható.

[3] A felperes 2021. december 1-jén az alperesnél fenntartói jogorvoslati eljárást kezdeményezett az Iskola eljárásával kapcsolatban, amelyben kérte, hogy az alperes szólítsa fel az Iskolát, hogy a gyermeke KRÉTA hozzáférését biztosítsák részére, és tegyenek eleget a gyermek tanulmányi eredményével összefüggő tájékoztatási kötelezettségüknek. Jogsértőnek minősítette az Iskola azon eljárását, hogy őt, mint különélő szülőt kirekesztik a gyermek tanulmányi előmenetelével összefüggő információk megismeréséből. Kérelmében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 72.§(1) bekezdés a) pontjára, 72. § (5) bekezdés b) pontjára, 42. § (2) bekezdésére és a Gyermek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991.törvény 3. cikk 1. pontjára hivatkozott, és csatolta az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala 2201/2011 állásfoglalását, a ... Tankerületi Központ egy 2019-es határozatát, és a NAIH 2020/2618/2. számú állásfoglalását.

[4] Az alperes 2021. december 7-én kelt, TK/134/02450-12/2021. iktatószámú határozatában a felperes kérelmét elutasította. A döntés indokolása szerint az Nkt. 72. § (5) bekezdése alapján az oktatási nevelési intézmény részéről szülő felé fennálló tájékoztatási jog címzettje a szülő, és az Nkt. bár nem tartalmazza annak meghatározását, hogy kit ért szülő alatt, ezért az Nkt.-ben szereplő tájékoztatási kötelezettség értelmezésekor a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szülői felügyeleti jogot szabályozó rendelkezéseit is figyelembe kell venni, és a Ptk. 4:146. és 4:175. §-ai szerint abban az esetben, ha a szülői felügyeleti jogot csak az egyik szülő gyakorolja, a különélő szülő a szülői felügyeleti jogokat – a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések kiviételével – nem gyakorolhatja. A különélő szülők esetében a Ptk. 4:174. § a gyermekkel együtt élő szülő feladatává teszi a gyermek tanulmányaival kapcsolatos tájékoztatás megadását a különélő szülő felé annak érdekében, hogy a különélő szülő is döntést tudjon hozni a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben. A határozat indokolása utalt az Oktatási Jogok Biztos 2017. és 2018. évi jelentésében szereplő, különélő szülők szülői felügyeleti jogával összefüggő kérdések vizsgálatának azon megállapítására, hogy a köznevelési intézmények tájékoztatási kötelezettsége a szülői felügyeleti jogot gyakoroló szülő felé kell, hogy fennálljon.

A kereseti kérelem és védírat

[5] A felperes az alperes határozatával szemben kereseti kérelmet terjesztett elő, annak megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

[6] Az Nkt. 3. § (1)-(2) bekezdéseire, 42. § (2) bekezdésére és 72. § (5) bekezdés a) és b) pontjaira hivatkozással állította, hogy a különélő szülő a gyermek iskolájának, életpályájának megválasztásához szükséges, a Ptk. szerint közös döntést igénylő kérdésekben nem tud abban az esetben megalapozottan állást foglalni, azaz az őt megillető szülői jogokat nem tudja gyakorolni, ha nincs megfelelő információ birtokában a gyermek iskolai tanulmányaival összefüggésben. Tévesnek értékelte az alperes határozata indokolását, amely kizárólag a Ptk.-ra hivatkozással utasította el a felperes tájékoztatási igényét. Állította, hogy a Ptk. nem üresítheti ki az Nkt. rendelkezéseit, és mivel az Nkt. meghatározza a szülő, a pedagógus és az oktatási intézmény kapcsolatát, az alperesnek a döntését elsődlegesen erre kellett volna alapítania.

[7] Utalt arra, hogy a polgári jogi szabályok szerint az életpályát érintő kérdésekben közösen gyakorolt jogok közé sorolható az iskolaválasztás, az iskolai előmenetel, a taníttatás és a gyermekekért való felelősségvállalás is, még akkor is, ha a szülők külön élnek és egyébként a szülői felügyeleti jogot az egyikőjük gyakorolja.

[8] Hivatkozott az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény 4. § g) pontja, 8. § k) pontja, 9. § rendelkezéseire, állítva, hogy sérült az egyenlő bánásmódhoz való joga azzal, hogy a gyermekével kapcsolatos tájékoztatást megtagadták annak ellenére, hogy a családok védelméről szóló jogszabály a szülők egyenlőségét hangsúlyozza. A kereset szerint nem szolgálja a gyermek mindenképp fennálló érdekét, azaz a Gyermekjogi Egyezményt is sérti, ha a különélő szülőtől megtagadják a tájékoztatást. Hivatkozott az Alkotmánybíróság IV/1533/2020. számú határozatára, kiemelve, hogy az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a szülők között fölé- és alárendeltség nincs, párhuzamosan viszonyulnak egymáshoz.

[9] Az alperes védiratában a felperes keresetének az elutasítását indítványozta, fenntartva a határozatban elfoglalt jogi álláspontját.

[10] Hangsúlyozta, hogy a KRÉTA rendszer logikája, az azon keresztül átadott információk jellege alapján megállapítható, hogy az a szülői felügyeletet gyakorló szülővel történő folyamatos kapcsolattartás és a szülői felügyeleti jogok gyakorlásának elősegítése érdekében létrehozott felület, az ott szereplő információk a Ptk. 4:175. § (1)-(2) bekezdései körében, a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésként megjelölt, a gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása szülői jogosultság kérdésébe nem tartozik bele, ezért a hozzáférés megadása is csak a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő esetében szükséges.

[11] Utalt arra, hogy az Nkt. bár a szülő fogalmát nem határozza meg, az Nkt. azonban csak a Ptk. szülői felügyeleti jogot szabályozó rendelkezéseivel együtt alkalmazható, s mivel a Ptk. rendelkezései szerint a gyermekétől különélő szülő a szülői felügyeleti jogokat csak a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések körében gyakorolhatja, mely lényeges kérdések körébe bár a gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása beletartozik, a gyermek tanulmányaival összefüggő más szülői feladatok azonban nem. Kiemelte, hogy a Ptk. 4:173. §-a szerint szülői felügyeletet gyakorló szülőnek és a gyermekétől különélő szülőnek együtt kell működni, a Ptk. 4:174. §-a szerint pedig a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek – többek között – a gyermek tanulmányairól a különélő szülőt megfelelő időközönként tájékoztatni kell, és a különélő szülő érdeklődése esetén a gyermekkel kapcsolatos felvilágosítást is meg kell adni.

[12] A védirat utalt az Oktatási Jogok Biztosának 2020. évi tevékenységéről szóló beszámolójára, amelyben többek között említést nyert, hogy jogszerű az oktatási intézmény azon döntése, amelyben egy gyermekétől különélő szülő elektronikus naplóhoz történő hozzáférés iránti kérelmét elutasította.

A Budapest Környéki Törvényszék ítélete

[13] A közigazgatási bíróság a felperes kereseti kérelmét alaptalannak találta, ezért azt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával elutasította.

[14] Rögzítette, hogy kiemelt jelentőséggel bírt a jogvita érdemi megítélése szempontjából az a körülmény, hogy a kiskorú gyermek feletti szülői felügyeleti jogot nem a felperes, hanem a gyermek édesapja gyakorolta. Az ítélet indokolása utalt a Ptk. 4:168. § (1) bekezdésére, mely szerint a különélő szülő a szülői felügyeleti jogokat a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések kivételével nem gyakorolhatja, utalt a Ptk. 4:175. § (1) bekezdésére, mely szerint a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben gyakorolják közösen szülői felügyeleti jogot a szülők, és idézte a Ptk. 4:175. § (2) bekezdését, mely szerint a gyermek sorsát érintő lényeges kérdés többek között a gyermek iskolájának és életpályájának a megválasztása. Az ítélet szerint a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések körébe a KRÉTA rendszerhez történő hozzáférés nem beletartozó.

[15] Utalt arra, hogy a szülőket egyébként együttműködési kötelezettség terheli, és a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek a különélő szülőt tájékoztatni kell többek között a gyermek tanulmányairól is, s amennyiben ez eredménytelen, úgy eljárás kezdeményezhető.

[16] A kereseti kérelem Nkt. szabályaira történő utalásával összefüggésben kiemelte, hogy bár az Nkt. a szülő fogalmát nem határozza meg, ezen jogalkotói megoldásból azonban nem vonható le az a következtetés, hogy a különélő szülő is jogosult lenne a KRÉTA rendszerhez hozzáférni. Az Nkt. és a Ptk. együttes értelmezése és alkalmazása ahhoz a következtetéshez vezet, hogy az Iskolának a hozzáférést a KRÉTA rendszerhez a szülői felügyeletet gyakorló szülő részére kell biztosítani, akit azonban a különélő szülő felé tájékoztatási kötelezettség terhel.

[17] Az ítélet szerint a felperes által hivatkozott AB határozat azért nem volt figyelembe vehető, mert az egy kapcsolattartási ügyben született döntéshez kapcsolódott. Az egyenlő bánásmód megsértésére is eredménytelenül hivatkozott a felperes, mivel az édesapa és a felperes nem azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező jogalanyok, így nem összehasonlíthatóak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a Budapest Környéki Törvényszék ítéletének téves jogértelmezésére, alapjogi szempontok figyelmen kívül hagyására, és a Kúria BH2017.418 számú döntéstől való eltérésre hivatkozással kérte felülvizsgálati kérelme befogadását.

[19] A felülvizsgálati kérelem szerint a bíróság tévesen értelmezte az Nkt. 72. § (5) bekezdésében rögzített, a szülőt, az iskola részéről megillető tájékoztatási kötelezettséget előíró szabályát, amely értelmezése szerint mindkét szülő vonatkozásában kötelezettséget ró az oktatási intézményre akkor is, ha csak egyikőjük gyakorolja a szülői felügyeleti jogokat, mert a gyermek taníttatásával kapcsolatos felügyeleti jogok közösek. Álláspontja szerint a köznevelési szabályok összhangban vannak a családok védelméről szóló törvénnyel is (Cstv. 9. §), így a felperest a védelem ez alapján is megilleti.

[20] Hangsúlyozta, hogy a felperes szülői felügyeleti jogát a családjogi bíróság nem szüntette meg azzal, hogy a gyermek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására az édesapát jogosította fel, ezzel a szülői felügyeleti jognak csak a gyakorlását korlátozta, ami azzal jár, hogy bizonyos döntések meghozatalára a felperes nem jogosult, de nem zárja ki a szülői

felügyeleti jogok gyakorlásából a felperest az életpályát és a gyermek taníttatását érintő kérdésekben.

[21] Hangsúlyozta, hogy a Törvényszék tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a köznevelési törvényben foglalt szülői státusz a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőre korlátozódik.

[22] Hivatkozott az Alkotmánybíróság 3018/2016. (II. 2.) határozatára, amely szerint a szülői státuszt nem szünteti meg a szülők életközösségének a megszűnése, s mindkét szülőnek joga van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést, a neveléshez való jog pedig azt is jelenti, hogy a szülők maguk dönthetnek arról, hogy miként választják meg az oktatást biztosító intézményt, módszert és eszközöket, mely alkotmánybíróági döntésben szereplő érvelést a felülvizsgálati kérelem szerint a Törvényszék figyelmen kívül hagyta.

[23] A felülvizsgálati kérelem szerint az ítélet a Kúria BH2017.418 számú eseti döntésével is ellentétes, mely döntés szerinte azt állapította meg, hogy a Ptk. szülői felügyeleti jogot szabályozó általános rendelkezései nem írhatják felül a deklaratív jellegű eljárásban alkalmazandó speciális szabályokat. Ezzel összefüggésben hangsúlyozta, hogy mivel a Nkt. teremti meg az intézmény és a szülő közötti kapcsolatot, nincs jelentősége annak, hogy a Ptk. ehhez milyen további feltételeket társít.

[24] Kérte figyelembe venni a Fővárosi Törvényszék Pf.636.853/2017/8. számú ítéletét, a ... Tankerületi Központ TK/072/1060-2/2019. számú határozatát, a megelőző eljárásban beszerzett Emberi Erőforrások Minisztériuma és Egyenlő Bánásmód Hatóság álláspontjait is. Kiemelt jelentőségűnek tartotta annak megállapítását, hogy a különélő szülőnek is joga van tájékoztatást kapni a gyermekéről a köznevelési intézménytől.

[25] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályban való fenntartására tett indítványt, hivatkozva arra, hogy az nem jogszabálysértő, és a Kúria felperes által hivatkozott határozatától sem tér el jogkérdésben.

[26] A felperes által hivatkozott BH2017.418 számú kúriai határozat vonatkozásában utalt arra, hogy a felperes által hivatkozott BH tényállása szerint a szülők szülői felügyeleti jogukat közösen gyakorolták – szemben a perbeli jogvitával –, másrészt a kúriai határozat tényállásában egy deklaratív jellegű hatósági eljárás, a laccímbejelentés speciális szabályai képezték a vizsgálat tárgyát, szemben a jelen ügyben vizsgált köznevelési intézményben működtetett informatikai rendszerhez való hozzáférési kérelem teljesíthetősége vizsgálatával, harmadrészt a felülvizsgálati kérelem nem teljeskörűen idézte a kúriai döntés elvi tartalmát, amelynek ismertetése után egyértelmű az ügyszabálysértő hiánya.

[27] Az alperes szerint a felperes tévesen állította, hogy az Iskola és a felperes közötti jogviszonyt jelen ügyben kizárólag az Nkt. határozza meg. Hangsúlyozta, hogy kiemelt jelentősége van a Ptk. szülői felügyeleti jogra vonatkozó rendelkezéseinek, figyelemmel arra is, hogy a szülők fogalmát az Nkt. nem határozza meg, ezért e körben a Ptk. rendelkezései az irányadóak.

[28] Az alperes érvelése szerint a közös szülői felügyeleti jogkörbe tartozó, gyermek sorsát érintő lényeges kérdések körét és a különélő szülőket megillető jogosítványokat a felperes tévesen értelmezi, az nem felel meg az irányadó jogszabályi előírásoknak, és a Ptk. 4:168. § (1) bekezdése, 4:175. § (1)-(2) bekezdései alapján hangsúlyozta, hogy amennyiben a szülői felügyeleti jogok teljességét az egyik szülő gyakorolja, s a másik szülőnek csak a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben van közös döntési felelőssége, az ebbe a körbe nem tartozó kérdések tekintetében az együttműködés a gondozó szülő részéről alapvetően csak a tájékoztatási kötelezettséget jelenti. Az alperes szerint az Iskolának és az alperesnek – a felperes állításával szemben – figyelemmel kell lennie a Ptk. szülői felügyelettel összefüggő előírásaira, ezért mivel a felperes az Iskolához olyan tartalmú kérelemmel fordult, melynek

teljesítése a bíróság szülői felügyeleti jogot szabályozó jogerős ítélete alapján nem volt lehetséges, jogszerű döntés született.

[29] A felülvizsgálati ellenkérelem szerint a felperes tévesen hivatkozta a IV/1533/2020. számú alkotmánybíróági határozat bíróság általi figyelmen kívül hagyását, mivel az Alkotmánybíróság határozatában vizsgált tárgykör, a kapcsolattartás kérdése, távol állt jelen ügy tárgyától, ezért a két ügy között párhuzamot vonni nem lehetett.

[30] Az alperes érvelése szerint a felperes a különélő szülőket megillető jogokat tévesen, jogszabályban meghatározottnál jóval tágabban értelmezi. Utalt arra is, hogy a felperes részéről hivatkozott Nkt. kommentár a 72. §-hoz fűzött magyarázatban kifejezetten az alperes álláspontját erősíti, mert kiemeli, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések körébe az iskola megválasztása és az életpálya megválasztása tartozik, amely szövegszerűen a Ptk. 4:175. § (1) és (2) bekezdéseit ismertetésének felel meg.

[31] A felülvizsgálati ellenkérelem utalt arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott eltérő joggyakorlatokat figyelembe venni azért nem lehet, mert a csatolt döntések pontos tényállása vagy nem ismert, vagy nem azonos jelen ügy tényállásával. Ugyanakkor utalt arra, hogy a közigazgatási perben támadott határozatában és védiratában is ismertetésre került az Oktatási Jogok Biztosának jelen ügy tárgyát képező esetkörre kialakult, alperessel azonos álláspontja.

[32] Az alperes érvelése szerint a felperes alaptalanul hivatkozott a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 9. § (1) bekezdésére, mert a hivatkozott jogszabályi rendelkezésben éppen annak van jelentősége, hogy külön törvény, nevezetesen a Ptk., figyelemmel a szülői felügyeleti jogról rendelkező jogerős bírósági ítéletre, a szülők felügyeleti jogát (jogaikat), kötelezettségüket differenciáltan határozta meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. §-a alkalmazásával befogadta, majd a felülvizsgálni kért ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között megvizsgálva megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék ítélete a jogszabályoknak megfelelt, a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben nem tért el, azaz a felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[34] A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék ítélete indokolásával egyetért, azt megismételni nem kívánja, csupán a felülvizsgálati kérelemre és felülvizsgálati ellenkérelemre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[35] A közigazgatási jogvita központi kérdése az volt, hogy az az oktatási intézmény, ahol a kiskorú tanulói jogviszonya fennáll, figyelemmel az Nkt. 72. § (1) bekezdés a) pontjára és 72. § (5) bekezdés b) pontjára, megtagadhatja-e a különélő szülőnek az ún. KRÉTA rendszerhez való hozzáférést, tágabban a gyermek tanulmányi előmeneteléről szóló tájékoztatást akkor, ha a szülői felügyeleti jog gyakorlására a bíróság a gyermekkel együtt élő szülőt jogosította fel anélkül, hogy a különélő szülő szülői felügyeleti jogát a családjogi bíróság megvonta vagy korlátozta volna.

[36] A Kúria szerint a Budapest Környéki Törvényszék jogszerűen állapította meg, hogy az Nkt. 72. §-ában szabályozott, az oktatási intézmény szülő felé terhelő tájékoztatási kötelezettséget előíró szabályát önállóan, a Ptk.-tól függetlenül nem lehet értelmezni. Kétségtelen, hogy a szülő fogalmát az Nkt. nem határozza meg, de az Nkt. 72. §-ához kapcsolódó, felperes által is hivatkozott kommentár is utal a Ptk. szülői felügyeleti jogot szabályozó rendelkezéseire, arra, hogy általánosságban a szülői felügyelet magában foglalja a gyermek gondozását, tartását, testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének az elősegítését.

[37] A Ptk. 4:147. § (2) bekezdése szerint a szülők jogai és kötelezettségei csak a szülői felügyelet közös gyakorlása során egyenlőek. A Ptk. Negyedik Könyvnek a szülői felügyeletet szabályozó XII. címe a szülői felügyeleti jog gyakorlásának differenciált rendszerét állítja fel. Amennyiben a szülői felügyelet gyakorlását a bíróság rendezi, akkor a bíróság dönthet közös szülői felügyelet gyakorlásáról, dönthet úgy, hogy csak az egyik szülőt jogosítja fel a szülői felügyeleti jog gyakorlására, és dönthet úgy, hogy a különélő szülőt is feljogosítja valamely, egyébként szülői felügyeleti jog körébe tartozó kérdés, pl. neveléssel összefüggő egyes feladatok ellátására, és dönthet úgy is, amennyiben a gyermek érdekei megkívánják, hogy még a gyermek sorsát érintő valamely lényeges kérdésben való döntés jogát is korlátozza vagy megvonja.

[38] Az alperes határozata jogszerűsége vizsgálata során az eljáró közigazgatási bíróságnak abból a helyzetből kellett értékelnie a döntés jogszerűségét, hogy a polgári bíróság a szülői felügyeleti jog gyakorlására a perben nem álló édesapát jogosította fel, úgy, hogy a felperest, mint különélő szülőt nem jogosította fel a gyermek nevelésével összefüggő feladatok ellátására, de a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való döntési jogkörét nem korlátozta, nem vonta meg.

[39] Ahhoz, hogy a Ptk. 4:175. § (2) bekezdésben meghatározott, gyermek sorsát érintő lényeges kérdéseken túli, egyébként a szülői felügyeleti jog körébe tartozó, a Ptk. Negyedik Könyv XVII. fejezetében szabályozott, a szülői felügyelet tartalmát kitöltő részjogosultságok kérdéseiben a különélő szülő döntési jogkörrel ne rendelkezzen, nem kell őt a családi jogban eljáró polgári bíróságnak kifejezetten kizárni a szülői felügyeleti jog gyakorlásából, vagy joggyakorlásában korlátozni, mivel a Ptk. 4:168. § (1) bekezdéséből következik, hogy: „*ha a bíróság a szülői felügyelet gyakorlására az egyik szülőt jogosítja fel, a gyermekétől különélő szülő a szülői felügyeleti jogokat a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések kivételével nem gyakorolhatja.*”

[40] Az Nkt. 72. §-nak fenti értelmezése azonban nem vezethet ahhoz, hogy a gyermekétől különélő szülő a gyermek tanulmányi előmeneteléről ne rendelkezzen információval, ugyanis a Ptk. 4:174. § kifejezetten rögzíti a gyermekkel együtt élő szülő tájékoztatási kötelezettségét, többek között a gyermek tanulmányairól, amelyet egyrészt önként is teljesítenie kell megfelelő időközönként, másrészt a különélő szülő érdeklődése esetén a szükséges felvilágosítást meg kell adni. Jelen jogvita kereteit meghaladja annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy a gyermekkel együtt élő szülő Ptk. 4:174. §-ában megfogalmazott tájékoztatási kötelezettségének a megsértése milyen jogkövetkezményt von maga után, s mindez független az Nkt. 72. §-ában szabályozott, oktatási intézményt szülő felé terhelő tájékoztatási kötelezettség szabályai értelmezésétől.

[41] A Kúria álláspontja szerint a Budapest Környéki Törvényszék helyes jogértelmezéssel állapította meg, hogy a Ptk. 4:175. § (2) bekezdésében meghatározott, gyermek sorsát érintő lényeges kérdések, köztük az iskola és az életpálya megválasztása körébe nem tartozik bele az ún. KRÉTA rendszerhez történő hozzáférés iskola általi biztosítása. A KRÉTA, azaz a Köznevelési, Regisztrációs és Tanulmányi Alrendszer ugyanis olyan teljes körű, majdnem minden körülményre kiterjedő tájékoztatást ad a gyermekről, és lehetővé teszi az iskola és a szülő közötti kommunikációt, amely túlmutat a Ptk. 4:175. § (1) bekezdése körében a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésként megjelölt, a gyermek iskolájának, életpályájának megválasztását jelentő szülői jogosultságon. Ahhoz, hogy a különélő szülő döntést tudjon hozni a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben, a gyermekével kapcsolatos, tanulmányi eredményével összefüggő információk különélő szülő részére történő átadása kötelezettsége az együttélő szülő feladata a Ptk. 4:174. §-a alapján, mint ahogy ezt a normaszöveg szövegszerűen is tartalmazza.

[42] A felperes felülvizsgálati kérelme eredménytelenül hivatkozott a felülvizsgálni kért ítélettel összefüggésben alapjogi sérelemre, az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésének a megsértésére. Kétségtelen, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott alaptörvénybeli rendelkezés szerint mindkét szülő felé megfogalmazza a gyermeküknek adandó nevelés megválasztásának jogát, az Alaptörvényben foglalt jogot azonban további jogszabályok konkretizálják, konkrét esetben a Ptk. Negyedik Könyvének szülői felügyeleti jogot szabályozó rendelkezései.

[43] A felperes részéről ezzel összefüggésben hivatkozott 3018/2016. (II. 2.) AB határozat sem alkalmas a felperes érvelése alátámasztására, ugyanis a hivatkozott döntés egy olyan alkotmányjogi panasz elutasításáról rendelkezett, amely a kiskorú gyermek védelembe vétele (kiskorú gyermek ideiglenes hatályú nevelőszülőnél történő elhelyezése) tárgyában született határozat jogszerűségét vizsgáló bírósági döntéssel szemben került előterjesztésre.

[44] A felülvizsgálati kérelem eredménytelenül hivatkozott az Alkotmánybíróság 3067/2021. (II. 24.) AB határozat (azonos az AB IV.1533/20. számú határozattal) Budapest Környéki Törvényszék részéről történő figyelmen kívül hagyására is. A hivatkozott alkotmánybírósági döntés ugyanis a különélő szülők viszonylatát nem a szülői felügyeleti jog szempontjából, hanem a kapcsolattartást vizsgálva értékelte. Mindamellet a felülvizsgálati kérelemben szó szerint hivatkozott, alkotmánybírósági határozat [21] és [22] bekezdésével a Budapest Környéki Törvényszék ítélete nem ellentétes, hiszen az Nkt. 72. §-ban szabályozott tájékoztatási kötelezettség bíróság általi értelmezése nem sérti az AB határozat indokolásában megjelölt érveket, azaz az Iskola tájékoztatási kötelezettségétől független, hogy a szülők életközösségének megszűnése után is fontos, hogy a gyermek mindkét szülőjét, a különélő és a gondozó szülőjét is maga mellett tudhassa és számíthasson rájuk, másrészt, hogy a helyzetéből adódó sajátos módon a szülői funkciókat a különélő szülő is betölti.

[45] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott a szülői felügyeleti jog Budapest Környéki Törvényszék általi téves értelmezésére. Az a körülmény ugyanis, hogy a felperes szülői felügyeleti jogát a szülői felügyeleti jog rendezésekor eljáró polgári bíróság nem szüntette meg, nem jár azzal a következménnyel, hogy szülői felügyeleti jogát a gyermek nevelésével összefüggő kérdésekben a felperes gyakorolhatná, ugyanis a Ptk. 4:168. § (1) bekezdése ezzel kifejezetten ellentétesen rendelkezik.

[46] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 9. §-ának sérelmére is. Ahogy erre a felülvizsgálati ellenkérelem helyesen utalt, a Cstv. 9. § (1) bekezdésében az anya és az apa azonos kötelezettségeket és jogokat rögzítő szülői felelősségi szabálya kifejezetten utal a külön törvényben foglalt eltérésre, mely jelen jogvitában a Ptk. szülői felügyeleti jogot szabályozó e rendelkezéseit jelenti, amely a felperes és a közös kiskorú gyermekkel együttélő szülő szülői felügyeleti jogból következő jogait és kötelezettségeit differenciáltan határozza meg.

[47] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, BH2017.418 számú (azaz Kfv.III.37.738/2015/3.) kúriai döntéstől történő eltérésre hivatkozás helyességét. Ennek során megállapította, hogy jelen jogvita, és a Kúria által közzétett felperes által hivatkozott határozat vonatkozásában az ügyszabályság nem áll fenn. A Kúria joggyakorlata szerint ugyanis az ügyszabályság több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, melynek során vizsgálni kell a jogértelmezés szempontjából releváns tényeket, és az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (JPE.I.60.002/2021/7.). Figyelemmel arra, hogy a Kúria által közzétett BH2017.418 számú határozat eltérő tényállás mellett született, mivel a hivatkozott esetben olyan szülők viszonylatában döntött a Kúria, ahol a szülői felügyeleti jogot a szülők közösen gyakorolták, másrészt a tényállás szerint a lakcímbeljelentés speciális szabályai, azaz egy deklaratív jellegű hatósági eljárás képezte a vizsgálat tárgyát, ügyszabályságról nem beszélhetünk.

[48] A fentiek alapján a Kúria, mivel a Budapest Környéki Törvényszék ítélete jogszabályoknak megfelelt, a Kúria a közzétett határozatától jogkérdésben nem tért el, a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával a megtámadott határozat hatályban való fenntartásáról rendelkezett.

A döntés elvi tartalma

[49] *A nemzeti köznevelésről szóló törvény 72. §-án alapuló, a köznevelési intézményeket terhelő szülő felé fennálló tájékoztatási kötelezettség címzettje különélő szülő esetén – polgári bíróság eltérő rendelkezése hiányában – a szülői felügyeleti jog gyakorlására feljogosított szülő.*

[50] *A közösen gyakorolt szülői felügyeleti jog körébe, azaz a Ptk. 4:175. § (2) bekezdésében szabályozott, a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésként megjelölt, a gyermek iskolája és életpályájának megválasztása körébe nem beletartozó a KRÉTA rendszerhez (Köznevelési, Regisztrációs és Tanulmányi Alrendszerhez) történő oktatási intézmény részéről biztosított hozzáférés.*

Záró rész

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, a Kp. 114. § (1) bekezdése szerint – a felek erre irányuló kérelme hiányában – tárgyaláson kívül határozott.

[52] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott összegű felülvizsgálati illeték a felperes személyes költségmentessége folytán az állam terhe.

[53] A Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest kötelezte az alperes jogi képvisellel összefüggésben felmerülő perköltsége megfizetésére, melynek összege meghatározásánál a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára volt figyelemmel, és az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a felszámíthatóhoz képest a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állónak a rendelkező részben meghatározott összegű perköltség megfizetéséről döntött.

[54] A Kúria ítéletével szembeni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
Budapest, 2022. január 18.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Bögös Fruzsina s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró